

შეცდომა - გარიგების ნამდვილობის შემაფერხებელი გარემოება
(შედარებითი სამართლებრივი ანალიზი უნიფიცირებულ აქტებთან,
გერმანიისა და ინგლისის სამოქალაქო სამართალთან)

მარიამ ხონელიძე

სამაგისტრო ნაშრომი წარდგენილია ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის

კერძო (ბიზნეს) სამართლის ფაკულტეტზე სამართლის

მაგისტრის აკადემიური ხარისხის მინიჭების მოთხოვნის შესაბამისად

კერძო (ბიზნეს) სამართალი

სამეცნიერო ხელმძღვანელი: ქეთევან ანდლულაძე

სამართლის დოქტორანტი

ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტი

თბილისი, 2016

აბსტრაქტი

წინამდებარე სამაგისტრო ნაშრომი შეეხება შეცდომით დადებულ გარიგებებს. სახელშეკრულებო მხარეების მიერ გამოვლენილი ნება ხშირად არ ემთხვევა მათ შინაგან ნებას. ამ დროს შესაძლოა გარიგების ნამდვილობას შეექმნას საფრთხე. შეცდომა სახელშეკრულებო სამართლის სირთულეების მუდმივ წყაროს წარმოადგენს. ამიტომ, საჭიროა მისი რეგულირება მოხდეს მაქსიმალურად გარკვევით. მიუხედავად ამისა, დღესაც არ არსებობს ერთგვაროვანი მიდგომა შეცდომის ინსტიტუტთან დაკავშირებით, როგორც ქვეყნის შიგნით, ისე მის გარეთ. სხვადასხვა ქვეყნის სამართალი განსხვავებულ რეგულირებებს გვთავაზობს, განსაკუთრებით ეს ეხება შეცდომის არსებით სახეებს. ნაშრომი განხილულია სწორედ ამ კუთხით. თემაში საუბარია, თუ როგორ არის მოწესრიგებული არსებითი შეცდომის სახეები ქართულ, გერმანულ და ინგლისურ სამართალში, რა მსგავსება და განსხვავება აქვთ ამ სამი ქვეყნის სამართალს მოცემულ საკითხზე და არის თუ არა რაიმე ხარვეზი მათში. აგრეთვე, ზოგადი მიმოხილვის სახით წარმოდგენილია შეცდომის ინსტიტუტი უნიფიცირებულ აქტებში, კერძოდ, საერთაშორისო კომერციულ ხელშეკრულებათა პრინციპებსა და ევროპული სახელშეკრულებო სამართლის პრინციპებში. შედარებითი ანალიზი დაეხმარება კანონმდებლებს ხარვეზებისა და მათი აღმოფხვრის გზების მოძებნაში.

საკვანძო სიტყვები: შეცდომა გარიგებებში, გარიგების ნამდვილობა, გარიგების საცილობა, არსებითი შეცდომები.

Abstract

The present Master Thesis deals with mistakenly concluded deals. The will expressed by the contractual parties does not always coincide with their interior will. At this time the authenticity of the transaction is under threat. The error is a constant source of difficulties of Contract Law. So, it should be more clearly regulated by law. However, there is still no a common approach to the institute of mistake both inside and outside the country. The laws of different countries provide different regulations, this applies especially to the types of mistake. The work discusses in this regard. The topic is about how the types of significant mistake are organized, in Georgian, English and German Law, what the similarities and differences are between the legislations of three countries in this matter and whether there are any gaps in them. As well as, the paper presents a general review of the institute of mistake in the uniform acts, in particular, in the Principles of International Commercial Contracts and Principles of European Contract Law. Comparative analysis help the Georgian legislators to find the problems and solutions to them.

Key words: Mistake in deals, validity of a transaction, voidability , significant mistakes